

Til
Fylkesmannen

Kontaktperson:

Vår dato: 27.05.2016

Vår referanse: 16/1

Rundskriv erstatter:

Kontroll av svine- og fjørfeproduksjonen 2015

1. Innledning

Fylkesmannen har som forvalter av husdyrkonsesjonsregelverket ansvar for å kontrollere at regelverket overholdes ved å kontrollere at produsenter ikke overstiger konsesjonsgrensene eller innvilget konsesjon. Dette rundskrivet beskriver hvordan kontrollen av produksjonsåret 2015 skal gjennomføres. Rapportene som skal benyttes til kontrollen finnes i Landbruksdirektoratets informasjonsbase (LIB). Lov, forskrift og rundskriv om husdyrkonsesjon finnes på www.landbruksdirektoratet.no. Vi viser spesielt til rundskriv 2015-6 som inneholder kommentarer til lov og forskrift. Vi viser også til kontrollveiledere som ligger på FM-nett.

2. Opplysningsplikt og kontroll

Hjemmelen for opplysningsplikt og kontroll finnes i lov 16.01.2004 nr. 5 om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen (heretter kalt loven) § 6:

«Etter pålegg fra departementet plikter produsenten å gi de opplysninger og dokumenter som er nødvendige for å kunne føre kontroll med at loven og vedtak gjort i medhold av den, blir overholdt. Departementet kan kreve adgang til anlegg for å føre kontroll med produksjonen.

Produksjonen anses som konsesjonspliktig dersom produsenten etter pålegg fra departementet ikke kan godtgjøre at det ikke foreligger forhold som utløser konsesjonsplikt etter § 3.»

Departementets myndighet er delegert til fylkesmannen, jf. forskrift 01.04.2004 nr. 611 om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen (heretter kalt forskriften) § 11. Bestemmelsene knyttet til opplysningsplikt og kontroll er nærmere omtalt i rundskriv 2015-6, kapittel 11.

3. Generelt om kontrollen

Fylkesmannen skal kontrollere om produsenten på noe tidspunkt har hatt for mange innsatte dyr (avlspurker eller verpehøner) i løpet av året, samt om det er for mange dyr

(slaktegriser, slaktekyllinger eller kalkuner) som er omsatt og slaktet i løpet av et år. Opplysninger om antall innsatte, omsatte og slaktede dyr finnes i rapportene LEV001, LEV002 og LEV003. Disse rapportene er nærmere omtalt i vedlegg 1.

Opplysningene i rapportene er hentet fra flere kilder, blant annet Husdyrkonsesjonsregisteret, Leveransedatabasen og søknader om produksjonstilskudd. Vi gjør oppmerksom på at datagrunnlaget i LEV001 og LEV002 kan være mangelfullt. Blant annet vil søknader om produksjonstilskudd som behandles manuelt legges over i LIB på et senere tidspunkt, sammenlignet med søknadene som kun behandles maskinelt. Videre vil rapportene vise for lav produksjon for produsenter som er med i purkering. Dette er nærmere omtalt i kapittel 5.

I rapportene er produksjonsopplysningene oppgitt i både antall dyr og i antall konsesjonsenheter. Forholdstallene som brukes for å regne om mellom benevningene er fastsatt i forskriften § 3, og omtales også i rundskriv 2015-6, kapittel 4.3.

Antall omsatte og slaktede dyr (slaktegris, slaktekylling eller kalkun) oppgitt i rapportene er hentet fra Leveransedatabasen. Dyr med varekoder kassert og kassert/erstattet skal telles når antall omsatte og slaktede dyr skal beregnes i konsesjonssammenheng, og er tatt med i datagrunnlaget. Dyr med varekoden «purke» er ikke tatt med i datagrunnlaget for omsatte og slaktede dyr. Dette for å unngå at avlspurker dobbeltreguleres; at de reguleres både som innsatt og som slaktet og omsatt.

Landbruksdirektoratet ber Fylkesmannen være ekstra oppmerksom på produsenter som produserer på, eller svært tett inntil konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon.

4. Ny utforming av rapportene LEV001 og LEV002

Fra 2016 har rapportene LEV001 og LEV002 fått nytt utseende. Nå er det blant annet enklere å se hvilket dyreslag hver enkelt produsent har, når dyr er slaktet, og om produsenten har hatt høyere produksjon enn tillatt det siste året. Rapportene er nærmere omtalt i vedlegg 1.

5. Purkeringer

En oversikt over nav og satellitter i purkeringer finnes i vedlegg 2, og benyttes for å finne hvilke foretak som er med i purkering. Listen over nav inneholder blant annet navn på eiere av nav, størrelser på konsesjoner, og antall satellitter knyttet til hvert enkelt nav. Tilsvarende finnes en liste over satellitter, med opplysninger om blant annet produsentnavn og antall avlspurker det er forventet leid inn fra navet. Ved kontroll skal disse listene brukes sammen med LEV001 og LEV002.

Avlspurker i konvensjonell drift regnes som 20 konsesjonsenheter, mens avlspurker i purkering regnes som 40 konsesjonsenheter. I rapportene LEV001 og LEV002 er det ikke mulig å skille mellom disse driftsformene, og forholdstallet 20 er derfor satt for alle avlspurker.

For å finne riktig antall konsesjonsenheter for medlemmer i purkering må antall konsesjonsenheter fra innsatte dyr i rapporten multipliseres med to, og eventuelt omsatte og slaktede slaktegriser må legges til. Du kan også lese antallet avlspurker direkte fra rapporten, og multiplisere dette tallet med 40, for så å legge til eventuelt omsatte og slaktede slaktegriser.

Nærmere informasjon om nav og satellitter, herunder konsesjonsgrenser og forholdstall, er oppgitt i henholdsvis forskriften §§ 1 og 3 og er nærmere omtalt i rundskriv 2015-6, kapittel 9.

6. Felles eierinteresse eller økonomiske interesser

Rapportene avdekker ikke tilfeller hvor to eller flere produsenter har felles eierinteresser i samme produksjon, eller der to eller flere samarbeider om konsesjonsregulert produksjon i slik grad at de må anses å ha økonomiske interesser i samme produksjon (se loven § 3). Fylkesmannen har ansvar for å avdekke brudd etter loven § 3, og vi understreker viktigheten av at mulige brudd etter denne bestemmelsen blir kontrollert. Se rundskriv 2015-6, kapittel 5 for mer informasjon om dette temaet.

7. Produksjon over to år

I henhold til forskriften § 2 er det anledning til å overstige konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon med *inntil* 15 % ett år, mot tilsvarende reduksjon i produksjonen det *påfølgende* året. Landbruks- og matdepartementet (LMD) har i brev av 26.04.2016 presisert hvordan toårsregelen skal forstås:

«Av bestemmelsens andre setning følger det at det alltid er de to siste årene som skal ses i sammenheng. Dette innebærer at man ved vedvarende overproduksjon må se år én i sammenheng med år to, år to i sammenheng med år tre osv. Er produksjonen inntil 15 % over grensene i år én, vil forvaltningen avvente år to før man vet om det er grunnlag for å kreve inn standardisert erstatning for det første året. Man må med andre ord befinne seg i år tre for å ha tilstrekkelig grunnlag for å vurdere eventuell erstatning for år én. Det året overproduksjonen inntreffer skal derfor alltid ses på som år én. Vedtak om standardisert erstatning skal således bare rettes mot overskridelser i år én, men da korrigert for foretakets produksjon i år to.»

Vi viser til rundskriv 2015-6, kapittel 8.1 for utfyllende kommentarer. Vi gjør oppmerksom på at deler av ordlyden i kapittel 8.1 må endres som følge av LMDs presisering. På grunn av kapasitetsutfordringer vil dette bli gjort ved et senere tidspunkt.

Vi minner om at produksjon over to år må regnes i antall konsesjonsenheter i år hvor den konsesjonsfrie grensen har vært endret.

8. Kombinert svineproduksjon

Med kombinert svineproduksjon menes produksjon med både innsatte dyr (avlspurker) og slaktede dyr (slaktegriser). Rapportene LEV001 og LEV002 viser totalt antall slaktede slaktegriser gjennom året, og for hver enkelt måned. I tillegg viser rapportene det *høyeste* antallet avlspurker produsenten har søkt produksjonstilskudd om i produksjonsåret.

Det følger av forskriftsendringen fra 01.01.2015, at dersom antallet innsatte purker har oversteget konsesjonsgrensen for en kortere periode enn ett år, skal den standardiserte erstatningen beregnes «forholdsmessig ut fra periodens varighet» jf. forskriften § 8 tredje ledd. For å gjøre kontrollen av kombinert svineproduksjon forvaltbar, anbefaler vi å legge det *laveste antallet* innsatte avlspurker til grunn. Da lar man tvilen komme produsenten til gode, og risikoen for at det ilegges en for høy standardisert erstatning minimeres. Tall fra søknader om produksjonstilskudd må derfor hentes ut, og det er det *laveste* tallet innsatte avlspurker gjennom året som skal legges til grunn. Det vises til rundskriv 2015-6, kapittel 8.3 for kommentarer om kombinert svineproduksjon.

Dersom produsenten kan dokumentere hvor lenge overproduksjonen har funnet sted, kan Fylkesmannen benytte produsentens tall, og beregne standardisert erstatning ut fra dette. Eksempel på en slik utregning er vist i rundskriv 2015-6, kapittel 12.4. Se vedlegg 3 for utfyllende regneeksempel.

9. Bortfall av konsesjon etter 10 år

Loven § 5 første ledd sier at «dersom det de siste 10 årene ikke har vært ervervsmessig produksjon av svin eller fjørfe på det gårds- og bruksnummer som konsesjonen tilligger, bortfaller konsesjonen.»

Fylkesmannen skal kontrollere om det har vært ervervsmessig produksjon på eiendommene med konsesjon de siste 10 årene. En ubenyttet konsesjon bortfaller etter regelverket av seg selv ved utløpet av tiårsfristen, uten forutgående enkeltvedtak. Fylkesmannen må i det konkrete tilfellet vurdere hva slags produksjon som kan karakteriseres som ervervsmessig. Produksjonens omfang og varighet vil være vesentlige momenter i en slik vurdering. Se rundskriv 2015-6, kapittel 10 for utfyllende kommentarer.

Fylkesmannen skal orientere Landbruksdirektoratet om slike tilfeller, slik at husdyrkonsesjonsregisteret kan oppdateres.

10. Vedtak om standardisert erstatning

I rundskriv 2015-6, kapittel 12 gis det en nærmere beskrivelse av kravene som stilles for å kunne ilegge standardisert erstatning, og innkrevingen av denne. I tilfeller hvor Fylkesmannen mistenker brudd på husdyrkonsesjonsregelverket, skal produsenten gis en mulighet til å uttale seg før vedtak fattes.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Hans Edvin Flugund
seksjonssjef

Therese Jeanette Mosti
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Kopimottakere:
Alle fylkesmenn

Vedlegg:

Vedlegg 1 - rundskriv 2016-17 - veiledning for bruk av rapporter i LIB

Vedlegg 2 - rundskriv 2016-17 - oversikt nav og satellitter i purkeringer

Vedlegg 3 - Rundskriv 2016-17 - regneeksempel kombinert produksjon av svin